

Reykjavík, 3. febr. 1974.

Til fjármálaráðherra Halldórs E. Sigurðssonar
og endurskoðunarnefndar skattalaga
c/o Jón Sigurðsson, form.

(Afrit af bréfi þessu er sent öllum þingflokkunum).

Okkur undirrituðum hefur borist til eyrna, að í athugun séu breytingar á núgildandi skattalöggjöf. T.d. sú breyting, að hluti skattgreiðslna verði færður frá beinum sköttum til óbeinna (sbr. kröfur verkalyðshreyfingarinnar).

Eins og yður er kunnungt, eru giftar konur á Íslandi ekki skattgreiðendur, heldur greiða eiginmenn þeirra skatt af helmingi tekna þeirra. Ógiftar konur, t.d. með börn eða ekkjur njóta ekki þeirra sömu fríðinda. Fólk, sem berst fyrir jöfnum réttindum karla og kvenna, getur alls ekki sætt sig við slíka skipan mála. Þegar gerðar eru breytingar á skattalöggjöf, t.d. slíkar sem áður hafa verið nefndar, þykir okkur sjálfsagt og mjög aðkallandi, að um leið sé sú breyting gerð, að giftum konum sé veittur sá sjálfsagði réttur að fá að taka þátt í sameiginlegum kostnaði af rekstri þjóðfélagsins sem sjálfstæðir þjóðfélagsþegnar með fullan rétt og fullar skyldur.

Okkur er ljóst, að ýmsum erfiðleikum er bundið að gera slíka breytingu, en við trúum því, að sé fullur vilji fyrir hendi og áhugi á að leysa þettamál, þá sé það unnt og ekki erfiðara en önnur vandamál í sambandi við skattalöggjöf.

Við viljum nefna hér þær leiðir, sem ræðdar hafa verið í okkar hópi. Eitt er nauðsynlegt að okkar mati: Enginn munur skal gerður á skattgreiðslum eftir kynferði eða eftir því hvort um gift eða ógift fólk er að ræða. Giftar konur fái skattskýrslu til útfyllingar jafnt sem aðrir, sem komnir eru yfir 16 ára aldur. Síðan greiði hver einstaklingur skatt aðeins af sínum eigin tekjum.

Þegar til álagningar kemur, vandast málið. Við viljum nefna hér tvær tillögur að lausn þessa máls, sem hlotið hafa mestan hljómgrunn hjá okkur. Önnur tillagan er þessi: Persónufrádráttur verði hinn sami fyrir alla. Ómagafrádráttur skiptist milli hjóna. Persónuleg gjöld teljist hjá hvoru fyrir sig. Gjöld og annar kostnaður af þinglýstum

eignum teljist hjá þeim, sem eignin er þinglýst á. (Athuga ber, að æskilegast hlýtur að teljast, að festi hjón kaup á fasteign (fasteignum) teljist þau bæði eigendur hennar. Sé þá skylt að þinglýsa eigninni á nöfn þeirra beggja.) Hafi maki engar tekjur skal flytja upphæð, sem svarar persónufrádrætti hans, helming ómagafrádráttar og helming annars frádráttar, sem hjónin sameiginlega eiga rétt á af tekjum, yfir á skýrslu hins. (Þess ber að geta, að við teljum eðlilegt að stefna að því, að þannig tilfærsla á persónufrádrætti eigi því aðeins rétt á sér, að annað hjóna sé heima vegna umönnunar barna. Hins vegar teljum við, að slíkt sé ekki tímabært vegna núverandi aðstæðna.)

Verði giftar konur teknar sem einstaklingar með fullan einstaklingsfrádrátt við núverandi fyrirkomulag er ljóst, að skattaálag hjóna, sem bæði vinna úti, verður miklu meira en nú er, og hætt er við, að slíkt valdi svo mikilli óánægju meðal landsmanna, að ekki sé gerlegt að gera þær ráðstafanir, nema fleira komi til. Við látum okkur detta í hug, að barnafrádráttur og frádráttur vegna kostnaðar við barnagæslu (sem gilda myndf um alla, sem hafa börn á framfæri sínu) eða launþegafrádráttur gæti komið í staðinn fyrir það skattleysi af helmingi tekna eiginkonunnar, sem nú er reglan.

Hin tillagan er sú, að skattur verði ákveðin hlutfallstala af tekjum allra skattgreiðenda í sama formi og útsvar er nú og jafnframt verði flestir frádráttarliðir felldir niður (atriði sem þarfnast nánari athugunar og útreikninga). Slíkt fyrirkomulag hlýtur að gera skattkerfið einfaldara og auðskildara almenningi. Einnig hlýtur það að vera mun kostnaðarminna og mundi það vega á móti auknum kostnaði vegna fleiri skattgreiðenda, þegar giftar konur bætast í hópinn.

Það form, sem nú ríkir, að eiginmenn greiði skatt af helmingi tekna eiginkvenna sinna er algert hallærisástand að okkar mati og tálmi í vegi fyrir því, að konur öðlist sjálfstraust og virðingu í þjóðfélaginu sem fullgildir þjóðfélagsþegnar.

Virðingarfyllst,

Fyrir hönd starfshóps Rauðsokka um skattamál,

Gerður G. Óskarsdóttir

Grænutungu 7, Kópavogi.